

EDUSKUNNAN KANSLIA

LAUSUNTO

14.01.2025
EDK/660/00.03.00/2024

Timo Tuovinen
Apulaispääsihteeri
Valiokuntasihteeristö

Eduskunnan kanslian lausunto Lainvalmistelun kuulemisoppaasta

Oikeusministeriö on pyytänyt eduskunnan kanslialta lausuntoa uudistettavasta lainvalmistelun kuulemisoppaasta, asianumero VN/12575/2023.

Eduskunnan kanslia lausuu vain Lainvalmistelun kuulemisoppaan jaksosta 6 Hallituksen esityksen asiantuntijakuulemiset eduskunnan valiokunnissa.

Oppaan ohjeistuksessa on syytä korostaa sitä, kuullaanko asiantuntijaa eduskunnan valiokuntakäsittelyssä ns. mietintövaliokunnassa vai lausuntovaliokunnassa. Lausuntovaliokunta käsittelee sille tulleet asiat oman toimialansa kannalta, joihin asiantuntijan on syytä keskittyä. Sivulla 66 olevan ”Suositus” jakson sisältöä on syytä kehittää tässä suhteessa. Esimerkiksi perustuslakivaliokunta arvioi lausunnoissaan lakiehdotusten ja muiden asioiden perustuslainmukaisuutta ja suhdetta kansainvälisiin ihmisoikeuksiin. Perustuslakivaliokunnassa hallituksen esityksen lyhyen esittelyn jälkeen on siten syytä keskittyä esittelemään esityksen suhdetta perustuslakiin ja kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin.

Onko kysymys kuulemisesta mietintövaliokunnassa vai lausuntovaliokunnassa on syytä huomioida myös diaesityksen valmistelussa, jos diaesitys on tarpeen. Mietintövaliokunnalle valmisteltu diaesitys ja esittelypuheenvuoro eivät sellaisenaan tue lausuntovaliokunnan työtä.

Luonnoksen sivuilla 61 ja 68 käsitellään vastineluonnoksen jakamista valiokunnan kuulemille asiantuntijoille tiedoksi ja mahdollisille kommentteille. Perustuslain 50 §:n ja eduskunnan työjärjestyksen 43 a §:n mukaan valiokunnassa käsiteltävän asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on loppuun käsitelty. Asiakirjat eivät tule julkisiksi sen perusteella, että valiokunta on pyytänyt vastineen ministeriöltä. Vastinekuulemista koskevat kirjaukset on syytä poistaa.

Sivulla 64 viitataan Lausuntopalvelussa saatavana olevaan lausuntopalautteeseen. On osoittautunut aiheelliseksi muistuttaa siitä, että lausunnot todella ovat palvelussa saatavilla.

Sivulla 62 oleva linkki johtaa vuoden 2019 valiokuntaoppaan luonnokseen. Nykyinen, vuoden 2023 opas löytyy eduskunnan kotisivuilta. Samalla sivulla todetaan lisäksi virheellisesti, että muillakin valiokunnilla kuin suurella valiokunnalla olisi niiden hyväksymä työjärjestys.